Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0021

Wybór wskaźników wykonania audytu i kontroli budżetowej w kontekście środków finansowych wspierających wdrażanie przyszłej europejskiej konkurencyjności

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 stycznia 2026 r. w sprawie wyboru wskaźników wykonania audytu i kontroli budżetowej w kontekście środków finansowych wspierających wdrażanie przyszłej europejskiej konkurencyjności (2025/2034(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej,

– uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 318 i art. 322 ust. 1 lit. a),

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027[1],

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2022/2496 z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2093 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027[2],

– uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2024/765 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2093 określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027[3],

---

1 Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
2 Dz.U. L 325 z 20.12.2022, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj.
3 Dz.U. L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.

– uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych[4],

– uwzględniając komunikat Komisji z 8 czerwca 2021 r. w sprawie ram wykonania na potrzeby budżetu UE w obrębie WRF na lata 2021–2027 (COM(2021)0366) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji (SWD(2021)0133),

– uwzględniając wniosek Komisji z 16 lipca 2025 r. dotyczący rozporządzenia Rady określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2028–2034 (COM(2025)0571),

– uwzględniając wniosek Komisji z 16 lipca 2025 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy monitorowania wydatków budżetowych i ramy wykonania budżetu oraz inne przepisy horyzontalne dla programów i działań Unii (COM(2025)0545) oraz towarzyszące mu sprawozdanie z oceny skutków (SWD(2025)0590),

– uwzględniając wniosek Komisji z 16 lipca 2025 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu Konkurencyjności („EFK”), w tym programu szczegółowego działań na rzecz badań naukowych i innowacji w dziedzinie obronności, uchylenia rozporządzeń (UE) 2021/522, (UE) 2021/694, (UE) 2021/697, (UE) 2021/783, uchylenia przepisów rozporządzeń (UE) 2021/696 i (UE) 2023/588 oraz zmiany rozporządzenia (UE) [EDIP] (COM(2025)0555),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii[5] (rozporządzenie finansowe), w szczególności jego art. 33,

– uwzględniając publikację z 18 lipca 2024 r. przewodniczącej Komisji Ursuli von der Leyen pt. „Wybór Europy – Wytyczne polityczne na następną kadencję Komisji Europejskiej 2024−2029”,

– uwzględniając raport Maria Draghiego z 9 września 2024 r. na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności (raport Draghiego),

– uwzględniając raport Enrica Letty z 17 kwietnia 2024 r. pt. „Much more than a market” [Znacznie więcej niż rynek] (raport Letty),

---

4 Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

5 Dz.U. L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

– uwzględniając komunikat Komisji z 29 stycznia 2025 r. pt. „Kompas konkurencyjności dla UE” (COM(2025)0030),

– uwzględniając komunikat Komisji z 11 lutego 2025 r. pt. „Droga ku następnym wieloletnim ramom finansowym” (COM(2025)0046),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 maja 2025 r. w sprawie zmienionego budżetu długoterminowego dla Unii w zmieniającym się świecie[6],

– uwzględniając publikacje Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (ETO),

– uwzględniając badanie zlecone przez Komisję Budżetową pt. „Ramy wykonania budżetu UE – koncepcje i praktyki” opublikowane w marcu 2024 r.[7],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A10-0268/2025),

A. mając na uwadze, że zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu finansowym „należyte zarządzanie finansami” oznacza, że fundusze UE należy wykonywać zgodnie z zasadami oszczędności, efektywności i skuteczności; mając na uwadze, że pojęcie „wykonania” w odniesieniu do budżetu należy powiązać z bezpośrednim stosowaniem zasady należytego zarządzania finansami;

B. mając na uwadze, że art. 318 TFUE nakłada na Komisję obowiązek przedkładania Parlamentowi i Radzie co roku sprawozdania finansowego za poprzedni rok budżetowy dotyczącego wykonania budżetu wraz ze sprawozdaniem z oceny finansów Unii opartym na osiągniętych wynikach; mając na uwadze ponadto, że zgodnie z art. 322 TFUE należy przyjąć przepisy finansowe określające procedurę wykonania budżetu oraz procedurę przedstawiania i kontroli rozliczeń; mając na uwadze, że stosowanie odpowiednich, wiarygodnych i przejrzystych wskaźników do pomiaru osiągnięcia wyników oraz do celów kontroli może usprawnić ocenę wykonania budżetu i coroczne porównania przeprowadzane przez Parlament Europejski i Radę;

C. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem finansowym należy ustanowić związek między ustalonymi celami a wskaźnikami wykonania, wynikami i zasadami oszczędności, efektywności i skuteczności; mając na uwadze, że przekształcone rozporządzenie

---

6 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0090.

7 Badanie pt. „Ramy wykonania budżetu UE – koncepcje i praktyki”, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej, Departament Tematyczny ds. Budżetu, marzec 2024 r.

finansowe z 2024 r. umocniło podstawę prawną ram dotyczących wyników i potwierdziło, że postępy w realizacji celów powinny być monitorowane za pomocą wskaźników wyników spełniających kryteria RACER (odpowiednich, akceptowanych, wiarygodnych, prostych, solidnych), popartych powszechnie uznanymi dowodami naukowymi wskaźników efektywności, o jasnych definicjach i udostępnianych w otwartym formacie nadającym się do odczytu maszynowego; mając na uwadze, że w stosownych przypadkach wskaźniki te powinny być przedstawione w podziale na płeć i w sposób możliwy do agregacji; mając na uwadze, że w stosownych przypadkach należy określić skuteczną, przejrzystą i kompleksową metodykę;

D. mając na uwadze, że wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia ustanawiającego ramy monitorowania wydatków budżetowych i ramy wykonania budżetu ustanawia jednolite ramy budżetowania wynikowego; mając na uwadze, że we wniosku zdefiniowano „wskaźnik produktu” jako ilościowy wskaźnik wykonania, który pozwala monitorować to, co jest bezpośrednio produkowane lub wspierane w wyniku wdrożenia działania, oraz „wskaźnik rezultatu” jako ilościowy wskaźnik wykonania, który pozwala monitorować bezpośrednie skutki wspieranych działań; mając na uwadze, że „wskaźniki oddziaływania” powszechnie stosuje się do śledzenia zmian w długoterminowych celach realizowanych w ramach danej interwencji; mając na uwadze, że „wskaźniki wkładu” powszechnie stosuje się do pomiaru zasobów finansowych, ludzkich, materialnych, administracyjnych lub regulacyjnych wykorzystywanych do realizacji danej interwencji;

E. mając na uwadze, że zapewnienie trwałego dobrobytu i konkurencyjności UE, propagowanie sprawiedliwości społecznej i wzmocnienie spójności regionalnej stanowią część priorytetów politycznych Komisji na lata 2024–2029; mając na uwadze, że aby osiągnąć te cele, należy przyciągnąć i zmobilizować inwestycje prywatne, do czego niezbędne będzie utworzenie unii bankowej oraz rozwój unii oszczędności i inwestycji;

F. mając na uwadze, że w raporcie Draghiego ostrzegano, iż słabnąca konkurencyjność UE, pogarszana przez coraz bardziej niestabilną sytuację geopolityczną, w połączeniu z serią kryzysów, z jakimi borykała się Unia w ostatnich latach, stanowi zagrożenie dla jej istnienia; mając na uwadze, że w raporcie oszacowano, iż UE musi uruchomić dodatkowe inwestycje publiczne i prywatne odpowiadające 4,4–4,7 % unijnego PKB, czyli około 750–800 mld EUR rocznie w latach 2025–2030, aby zlikwidować lukę inwestycyjną;

G. mając na uwadze, że Kompas konkurencyjności, oparty również na raporcie Draghiego, wyznacza strategiczną ścieżkę UE do przywrócenia jej konkurencyjności na arenie międzynarodowej przez skupienie się na trzech głównych filarach – innowacjach,

dekarbonizacji i bezpieczeństwie gospodarczym – uzupełnionych horyzontalnymi czynnikami sprzyjającymi, takimi jak uproszczenie, zwiększona koordynacja na szczeblu UE i państw członkowskich oraz wzmocniony jednolity rynek, zgodnie z raportem Letty;

H. mając na uwadze, że ETO wielokrotnie stwierdzał uchybienia w projektowaniu, wdrażaniu i rozliczalności systemów pomiaru wyników stosowanych w unijnych programach finansowania oraz wzywał do szerszego stosowania wskaźników wykonania, które pozwalają mierzyć i monitorować długoterminowe skutki wydatków UE; mając na uwadze, że zapewnienie wiarygodności informacji dotyczących wykonania budżetu ma zasadnicze znaczenie dla ochrony interesów finansowych UE oraz wzmocnienia zaufania publicznego do budżetu UE;

I. mając na uwadze, że niezbędne są zdecydowane działania na rzecz zwiększenia konkurencyjności Europy, aby przyczynić się do wzrostu wydajności, zatrudnienia i dobrobytu; mając na uwadze, że zintegrowany jednolity rynek pozostaje podstawą siły gospodarczej UE i fundamentem jej długoterminowego dobrobytu; mając na uwadze, że innowacje, rozwój umiejętności oraz swobodny przepływ towarów, usług, kapitału i pracowników stanowią kluczowe czynniki konkurencyjności i wzrostu gospodarczego;

Uwagi ogólne o ramach wykonania budżetu UE i stosowaniu wskaźników wykonania

1. przypomina, że należy zapewnić, aby budżet UE służył realizacji priorytetów politycznych Unii, w tym zwiększaniu konkurencyjności, wspieraniu trwałego i inkluzywnego dobrobytu oraz zapewnieniu suwerenności i niezależności UE jako podmiotu geopolitycznego; podkreśla, że dla osiągnięcia tych celów zmiany regulacyjne są równie ważne jak środki finansowe; podkreśla, że wydatki UE powinny przynosić wymierne rezultaty zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami i powinny być inwestowane w obszarach, w których wspólne działania UE mają większy wpływ i wartość dodaną niż działania polityczne na szczeblu krajowym lub niższym;

2. podkreśla, że środki służące zwiększeniu konkurencyjności mogą przyczynić się do większych korzyści społecznych, pod warunkiem że środki te będą nadal ukierunkowane na wydajność, wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy; nalega, aby wszelkie nadrzędne ramy wykonania budżetu UE zapewniały przede wszystkim wyniki gospodarcze i wymierne wyniki polityki, przy jednoczesnym uwzględnieniu, w stosownych przypadkach, szerszych skutków społecznych, bez podważania zasad wydajności i skuteczności;

3. uważa, że budżet UE powinien w większym stopniu koncentrować się na wynikach, a każde wydane euro powinno przynosić wymierną

wartość dla obywateli i przedsiębiorstw; potwierdza, że należy ustanowić i stosować skonkretyzowane, mierzalne, osiągalne, realne i terminowe wskaźniki wykonania (SMART), zapewniając efektywne, skuteczne i trwałe wydatkowanie środków UE, aby monitorować i oceniać postępy w realizacji celów polityki UE; uważa, że wszelkie rodzaje wskaźników mają zasadnicze znaczenie dla oceny wykonania programu, dlatego należy dążyć do osiągnięcia równowagi między wskaźnikami wkładu, produktu, wyników i oddziaływania; podkreśla, że wskaźniki wykonania muszą wyraźnie wynikać z celów każdego programu; podkreśla, że przy wyborze odpowiednich wskaźników należy również wziąć pod uwagę związane z tym obciążenia administracyjne, koszty gromadzenia danych oraz ich porównywalność i możliwość agregacji;

4. zauważa z zaniepokojeniem, że w swoich kontrolach ETO wielokrotnie stwierdzał, iż większość wskaźników wykonania stosowanych w unijnych programach finansowania to wskaźniki wkładu i produktu, które nie dostarczają istotnych informacji o postępach w osiąganiu celów działań finansowanych przez UE; ubolewa, że w wielu przypadkach stwierdzono brak danych wyjściowych dla wskaźników, a dane bazowe wykorzystane na potrzeby wskaźników nie były ani możliwe do zweryfikowania, ani wiarygodne; wyraża zaniepokojenie, że definicje wskaźników wykonania różnią się w poszczególnych programach finansowania; wzywa Komisję i państwa członkowskie do dopilnowania, aby wskaźniki stosowane w projektach finansowanych przez UE były mierzalne, weryfikowalne i oparte na wiarygodnych źródłach danych, które zapewniają identyfikowalność danych bazowych aż do poziomu umowy i beneficjenta końcowego, a także zawierały jasne punkty odniesienia i definicje, by zapobiec rozbieżnym interpretacjom;

5. ubolewa, że ramy wykonania budżetu UE na lata 2021–2027 są nadal zbyt złożone i fragmentaryczne; z ubolewaniem odnotowuje ocenę Komisji[8], zgodnie z którą w wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027 stosuje się ponad 5 000 niejednorodnych, niepodlegających agregacji wskaźników wykonania, co utrudnia kompleksową ocenę skuteczności wydatków UE w ramach różnych instrumentów finansowania, oraz że w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) określono około 7 000 kamieni milowych i celów, które uwzględniają różne potrzeby, takie jak ocena wyników w kontekście projektu budżetu oraz monitorowanie i ocena programów, planów państw członkowskich i wypłat środków;

6. podkreśla w szczególności, że konstrukcja RRF nie zapewnia wystarczającej identyfikowalności, przejrzystości i możliwości

---

8 Sprawozdanie z oceny skutków (SWD(2025)0590) towarzyszące wnioskowi Komisji dotyczącemu rozporządzenia ustanawiającego ramy monitorowania wydatków budżetowych i ramy wykonania budżetu (COM(2025)0545).

kontroli wykorzystania funduszy UE ani porównywalności wyników z innymi instrumentami wydatkowymi UE; wzywa Komisję do ustanowienia bardziej kompleksowych, zharmonizowanych, przejrzystych i możliwych do zweryfikowania ram wskaźników wykonania dla przyszłych instrumentów, zapewniających Parlamentowi i ETO możliwość pełnego wykonywania swoich obowiązków nadzorczych; apeluje do Komisji, aby przeanalizowała wdrażanie instrumentów opartych na wynikach w innych kontekstach krajowych i regionalnych oraz wyciągnęła z tej analizy wnioski;

7. odnotowuje wniosek Komisji, aby WRF na lata 2028–2034, w tym Europejski Fundusz Konkurencyjności, były monitorowane za pomocą znormalizowanego zestawu wskaźników wykonania mających zastosowanie do wszystkich programów budżetowych UE, jak określono we wniosku dotyczącym rozporządzenia w sprawie wyników[9]; zauważa, że w odniesieniu do gwarancji budżetowych i instrumentów finansowych w ramach EFK zaproponowano uproszczone stosowanie ram wykonania;

8. uważa, że ramy wykonania budżetu UE powinny zostać uproszczone, aby zapewnić zharmonizowane i proporcjonalne podejście do pomiaru skutków wydatków UE we wszystkich państwach członkowskich, zracjonalizować ogólne obciążenie administracyjne i obowiązki sprawozdawcze, zwłaszcza dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i władz lokalnych, i zwiększyć przejrzystość przez unikanie nadmiaru informacji, a jednocześnie umożliwić pełne uchwycenie skutków finansowania UE, w tym wartości dodanej interwencji UE, której państwa członkowskie nie mogłyby osiągnąć samodzielnie; apeluje do Komisji, aby dopracowała wskaźniki, uprościła wzory, unikała powielania wniosków o udostępnienie danych i stosowała zasadę jednorazowości;

9. uważa, że wpływ można najlepiej ocenić za pomocą ocen; podkreśla, że EFK i wszystkie przyszłe instrumenty muszą obejmować oceny śródokresowe przeprowadzane przez Komisję; apeluje do Komisji, aby – jeżeli cele nie zostaną osiągnięte – bezzwłocznie wprowadzała środki naprawcze, w tym środki zalecane przez ETO w wyniku przeprowadzonych kontroli;

10. podkreśla, że uproszczenie nie powinno odbywać się kosztem przejrzystości, rozliczalności i możliwości kontroli, ale powinno pomóc w racjonalizacji sprawozdawczości oraz zwiększyć dostępność i użyteczność informacji o wynikach unijnego finansowania; podkreśla ponadto, że zmniejszeniu liczby wskaźników powinna towarzyszyć analiza kosztów i korzyści oraz analiza ryzyka; podkreśla, że wydatki należy wyraźniej powiązać z wymiernymi wynikami polityki;

---

9 COM(2025)0545.

11. przypomina, że podejścia do gromadzenia danych różnią się między poszczególnymi państwami członkowskimi, a także w samych państwach członkowskich, co utrudnia agregację i porównywanie danych dotyczących wyników na poziomie UE; ponownie wzywa Komisję do opracowania bezpiecznej i interoperacyjnej infrastruktury informatycznej, przy jednoczesnym wykorzystaniu sztucznej inteligencji, uczenia maszynowego i możliwości eksploracji danych, aby poprawić realizację polityki i ułatwić monitorowanie, sprawozdawczość i nadzór; podkreśla, że wykorzystywaniu sztucznej inteligencji w monitorowaniu i przetwarzaniu danych musi towarzyszyć solidny nadzór ze strony człowieka i że musi ono podlegać zasadom etycznym, aby zapobiegać niewłaściwemu wykorzystywaniu i dyskryminacji algorytmicznej lub stronniczości oraz zapewnić przejrzystość i rozliczalność, przy jednoczesnym zagwarantowaniu ochrony danych i pełnego poszanowania praw podstawowych;

12. nalega, aby dane i metody dotyczące wskaźników były udostępniane publicznie w czasie rzeczywistym za pośrednictwem interoperacyjnego systemu monitorowania, sprawozdawczości i audytu, co zwiększy przejrzystość i zapewni identyfikowalność aż do poziomu projektu i beneficjenta końcowego; przypomina, jak ważna jest przejrzystość końcowych beneficjentów unijnych środków finansowych; podkreśla, że finansowanie unijne, w tym w ramach zarządzania pośredniego, musi być przejrzyste i powinno zapewniać skuteczność kontroli oraz zapobiegać podwójnemu finansowaniu; podkreśla ponadto, że dane te powinny zawierać wyczerpujące informacje dotyczące finansowanych projektów;

13. apeluje do Komisji, aby wzmocniła sprawozdawczość na temat wyników przez włączenie informacji finansowych i dotyczących wyników związanych z funduszami UE oraz aby publikowała jasne, przyjazne dla użytkownika podsumowania wyników i wydatków, w tym jednostronicowe przeglądy i interaktywne tablice wskaźników ze zbiorami danych nadającymi się do odczytu maszynowego, zgodnie z zaleceniami OECD[10];

14. uważa, że weryfikacja i zapewnienie wiarygodności danych wykorzystywanych do ustalania wskaźników efektywności ma zasadnicze znaczenie; zauważa z zaniepokojeniem, że ze względu na wprowadzenie i coraz częstsze stosowanie modeli realizacji, takich jak RRF, opartych na finansowaniu niepowiązanym z kosztami – w przypadku których wypłaty uzależnione są od osiągnięcia wcześniej ustalonych kamieni milowych i celów – niedociągnięcia w wiarygodności danych mogą utrudniać ochronę interesów finansowych UE; nalega zatem na obowiązkową weryfikację ex ante i ex post kamieni milowych i celów, systematyczne zgłaszanie

---

10 OECD (2025), „Strengthening performance reporting practices” [Wzmocnienie praktyk sprawozdawczości na temat wyników], OECD Papers on Budgeting, nr 2025/07, OECD Publishing, Paryż.

podejrzeń nadużyć finansowych lub poważnych nieprawidłowości do Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i Prokuratury Europejskiej oraz na możliwość zawieszenia płatności;

15. wzywa Komisję, aby w sprawozdaniach dotyczących wyników uwzględniała istotne informacje dotyczące środków zapewnienia jakości wskaźników wykonania; podkreśla, że regularny i przejrzysty przegląd trafności i wiarygodności wskaźników ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wiarygodności i zaufania publicznego do wydatków UE; domaga się, aby dane dotyczące wyników zgłaszane przez państwa członkowskie podlegały niezależnej weryfikacji, w tym przez krajowe organy kontroli i ETO, a wyniki były udostępniane Parlamentowi; domaga się ponadto, aby sprawozdania z weryfikacji i zbiory danych były udostępniane właściwym organom nadzoru w dostępnym, porównywalnym i weryfikowalnym formacie, co zapewni obywatelom dostęp do wyników kontroli wykorzystania funduszy UE, a także zagwarantuje przestrzeganie zasad ochrony danych i poufności;

16. podkreśla, że skuteczne zarządzanie wykonaniem wymaga poszanowania zasad praworządności i ochrony interesów finansowych UE; przypomina, że w przypadku utrzymujących się poważnych nieprawidłowości w systemach kontroli należy zawiesić płatności i zastosować korekty finansowe;

17. uważa, że praworządność jest niezbędnym warunkiem wstępnym wzmocnienia konkurencyjności UE; podkreśla, że wyzwania związane z praworządnością niekorzystnie wpływają na zaufanie inwestorów, zaufanie konsumentów i integralność jednolitego rynku, jak zauważono w sprawozdaniu Komisji z 2025 r. w sprawie praworządności; uważa zatem, że ramy wykonania budżetu UE powinny również uwzględniać wskaźniki związane z praworządnością, takie jak funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, zwalczanie korupcji oraz skuteczne mechanizmy kontroli i równowagi, które przyczyniają się do pewności prawnej i przewidywalności otoczenia, w którym działają przedsiębiorstwa;

Wskaźniki wykonania związane ze wspieraniem konkurencyjności UE

18. przypomina, że w raporcie Draghiego wezwano UE do przeprowadzenia głębokich reform, aby zwiększyć konkurencyjność, ze szczególnym uwzględnieniem innowacji, dekarbonizacji i obronności, oraz wezwano do znacznych inwestycji w sektorach strategicznych, takich jak zielona energia, infrastruktura cyfrowa i zaawansowana produkcja, przy jednoczesnym uproszczeniu przepisów i lepszej koordynacji na szczeblu UE; uważa w związku z tym, że solidne ramy wykonania i system wskaźników są niezbędne do śledzenia postępów i określenia wpływu na konkurencyjność, siłę gospodarczą, zrównoważony rozwój i odporność UE, a jednocześnie

bezpośrednio wiążą wyniki z zasadami oszczędności, efektywności i skuteczności;

19. podkreśla, że przy wydatkach ukierunkowanych na konkurencyjność należy priorytetowo traktować efektywność i długoterminowy wzrost wydajności, a nie krótkoterminową redystrybucję; podkreśla, że zasoby UE należy ukierunkować na korygowanie nieefektywności rynku, stymulowanie inwestycji prywatnych i wspieranie projektów o wymiernym wpływie gospodarczym i wyraźnej wartości dodanej;

20. podkreśla, że wdrażanie zaleceń zawartych w raporcie Draghiego należy monitorować za pomocą odpowiednich, solidnych i przejrzystych wskaźników skuteczności wykonania, które odzwierciedlają postępy UE w zwiększaniu jej konkurencyjności i wzrostu gospodarczego poprzez innowacje, wiodącą pozycję technologiczną i odporność przemysłową, i jednocześnie zapewniają sprawiedliwość społeczną; podkreśla, że wskaźniki muszą być starannie zaprojektowane i powinny obejmować nie tylko produkt (np. liczbę finansowanych projektów), ale także wyniki i skutki (np. wzrost wydajności, ograniczenie emisji, utworzone trwałe i bezpieczne miejsca pracy, poprawa spójności społecznej i terytorialnej, zmiany w bilansie handlowym, zwiększenie dywersyfikacji wywozu, efekt dźwigni programów UE, zwłaszcza pod względem mobilizacji inwestycji prywatnych, oraz wzmocnienie autonomii strategicznej), aby zmierzyć efektywność i skuteczność wydatków UE; przypomina, że reformy są nieodłącznym elementem realizacji celów w zakresie konkurencyjności i muszą znaleźć odzwierciedlenie w ramach pomiaru wyników;

21. zauważa, że wskaźniki wypłat, które mierzą przede wszystkim absorpcję środków lub tempo wykonania budżetu, dostarczają informacji o postępach administracyjnych, a nie o faktycznym wpływie wydatków UE na gospodarkę lub społeczeństwo; podkreśla, że wskaźniki takie mogą stwarzać mylne wrażenie sukcesu, gdy środki są w pełni wydatkowane, ale nie przynoszą wymiernej poprawy w zakresie innowacji, inwestycji lub zatrudnienia; przypomina, że ETO wielokrotnie krytykował nadmierne poleganie na wskaźnikach wydatków i kamieniach milowych dotyczących płatności w ramach wykonania programów UE; apeluje o przejście na wskaźniki rezultatu i wskaźniki oddziaływania, ponieważ odzwierciedlają one rzeczywisty wpływ wydatków UE na konkurencyjność;

22. podkreśla, że konkurencyjność zależy od spójnego zestawu warunków sprzyjających, w tym wykwalifikowanej i zdrowej siły roboczej, wydajnej infrastruktury strategicznej, silnego sektora finansowego zdolnego do zapewnienia dostosowanego do potrzeb finansowania innowacji oraz dobrze funkcjonujących instytucji i rynków, które wynagradzają wyniki i przedsiębiorczość; wzywa Komisję do opracowania konkretnych wskaźników wykonania

odzwierciedlających te czynniki strukturalne oraz ich wkład w produktywność i wzrost gospodarczy;

23. przypomina, że w raporcie Draghiego podkreślono, iż doskonałość w dziedzinie badań naukowych i innowacji ma fundamentalne znaczenie dla konkurencyjności UE oraz że w ramach unijnego systemu badań naukowych i innowacji, w tym programu „Horyzont Europa”, powinno obowiązywać tylko jedno kryterium wyboru, a mianowicie doskonałość; w związku z tym ponownie podkreśla swoje stanowisko, że finansowanie badań naukowych i innowacji powinno nadal opierać się na zasadzie doskonałości i pozostać oparte na osiągnięciach;

24. zwraca uwagę, że podstawą udoskonalonej sprawozdawczości z wyników instrumentów finansowych wdrażanych w ramach zarządzania pośredniego, takich jak InvestEU, powinny być dane na poziomie projektów; zauważa jednak, że powinny one mieć standardowy format i ograniczać się do kluczowych informacji potrzebnych do pomiaru skuteczności programu, takich jak mobilizacja inwestycji publicznych i prywatnych, które nie mogłyby mieć miejsca bez programu; dostrzega, że ze względu na charakter instrumentów finansowych, który jest kształtowany przez rynek i popyt, wyniki takich programów zależą od ich przyjęcia przez rynek, co ogranicza zdolność Komisji do wcześniejszego ustalenia określonych kamieni milowych i celów;

25. podkreśla, że zwiększenie konkurencyjności wymaga odejścia od krótkoterminowego zarządzania kryzysowego na rzecz długoterminowej strategii opartej na innowacjach, wydajności, zrównoważonym rozwoju, strategicznej autonomii i globalnej otwartości; apeluje o ponowne zobowiązanie się do wzmocnienia jednolitego rynku, ograniczenia rozdrobnienia regulacyjnego i zapewnienia, by programy UE wspierały realną gospodarkę; podkreśla, że powodzenie europejskich projektów dotyczących konkurencyjności zależy od mobilizacji kapitału publicznego i prywatnego; wzywa Komisję do wprowadzenia konkretnych wskaźników mierzących efekt dźwigni finansowej funduszy UE w mobilizowaniu inwestycji publicznych i prywatnych, stosunek finansowania publicznego do prywatnego oraz osiągnięty zwrot z inwestycji;

26. uważa za konieczne ustanowienie kompleksowych ram oceny ryzyka ex ante, zwłaszcza w odniesieniu do projektów charakteryzujących się wysokim ryzykiem i wysokimi zyskami, aby zapewnić zrównoważoną ocenę ich wartości dodanej, kosztów i korzyści; podkreśla, że osiągnięcie celów polityki UE w zakresie konkurencyjności wymaga istnienia niezawodnego systemu audytu i kontroli opartego na spójnej metodologii oceny ryzyka; podkreśla, że taka metodologia powinna uwzględniać proporcjonalny poziom ryzyka niezbędny do wspierania innowacji, zapewniając jednocześnie

odpowiednie zabezpieczenia w celu ochrony budżetu UE, zwłaszcza przed nadużyciami finansowymi i ryzykiem niefinansowym;

27. sugeruje, że w celu lepszej oceny wpływu finansowania UE na konkurencyjność należy stosować bardziej szczegółowe modele makroekonomiczne, uwzględniające najnowsze osiągnięcia w dziedzinie badań ekonomicznych; zauważa, że modele uwzględniające zróżnicowanie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz efekty strukturalne pozwalają na bardziej kompleksową ocenę ex ante wpływu funduszy UE na produktywność, zachowania inwestycyjne i konkurencyjność regionalną; sugeruje, aby podejście to uzupełnić wykorzystaniem danych jednostkowych i regionalnych wskaźników wykonania w celu udoskonalenia bazy dowodowej służącej do opracowywania polityki i kierowania funduszy;

28. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby utworzyły i w trakcie kolejnych wieloletnich ram finansowych konsekwentnie stosowały zharmonizowany zestaw podstawowych wskaźników, takich jak te, które już stanowią część Europejskiego Rankingu Innowacyjności, które mają wspierać konkurencyjność w państwach członkowskich, by umożliwić porównywalność, benchmarking i agregację danych na poziomie UE, a jednocześnie pozwolić na stosowanie wskaźników dostosowanych do potrzeb krajowych lub regionalnych, jeśli to konieczne; podkreśla, że przy określaniu i przeglądzie wskaźników należy konsultować się z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, aby zagwarantować, że odzwierciedlają one rzeczywiste potrzeby w zakresie konkurencyjności i są zgodne z wysokimi standardami pracy oraz standardami społecznymi;

29. uważa, że w przypadku projektów sprzyjających innowacjom i wspierających technologie strategiczne można zastosować następujące wskaźniki produktu: wielkość uruchomionego finansowania ze środków unijnych i środków prywatnych, liczba projektów finansowanych w poszczególnych sektorach (tj. sztuczna inteligencja, technologie kwantowe, biotechnologia) oraz liczba jednorożców, przedsiębiorstw typu start-up i scale-up utworzonych lub rozwijanych w UE, które otrzymały finansowanie unijne, a także w stosownych przypadkach procentowy udział start-upów zarządzanych przez kobiety, które otrzymały finansowanie; uważa, że wskaźniki rezultatu mogłyby obejmować liczbę patentów zgłoszonych w ramach projektów finansowanych przez UE, zwrot z inwestycji UE w poszczególnych sektorach, zmianę wskaźnika zatrudnienia, wskaźnik przetrwania na rynku przedsiębiorstw finansowanych przez UE po trzech latach, wzrost liczby europejskich pierwszych ofert publicznych (IPO), wzrost liczby przedsiębiorstw eksportujących oraz liczbę przedsiębiorstw o wysokim wskaźniku wykorzystania technologii cyfrowych; uważa, że należy śledzić i zgłaszać wskaźniki oddziaływania, takie jak wzrost zdolności produkcyjnych (produkcja roczna) w technologiach najbardziej zaawansowanych i cyfrowych (np. konkretnych rodzajów sprzętu), wzrost wartości kapitału

wysokiego ryzyka zainwestowanego w UE, wzrost kapitalizacji rynkowej przedsiębiorstw UE oraz przyjęcie na rynku i wzrost przychodów wynikający z innowacji finansowanych przez UE;

30. uważa, że należy wspierać przenoszenie działalności przemysłowej i samowystarczalność w zakresie surowców krytycznych, aby zmniejszyć strategiczne zależności UE; proponuje, aby postępy mierzyć za pomocą wskaźników produktu, takich jak liczba projektów oraz liczba MŚP, które przeniosły się do UE, liczba utworzonych lub rozwijanych przedsiębiorstw typu start-up i scale-up – uwzględniając w stosownych przypadkach również odsetek start-upów i scale-upów zarządzanych przez kobiety – oraz liczba nowych miejsc pracy w przemyśle w wybranych regionach; uważa, że wskaźniki rezultatu mogłyby obejmować wzrost udziału surowców krytycznych importowanych od nowych partnerów strategicznych lub pozyskiwanych z UE oraz wzrost ilości (w tonach) surowców krytycznych poddanych recyklingowi, wyższą wydajność i wartość dodaną brutto w wybranych łańcuchach wartości, większą odporność dostaw oraz poprawę wyników handlowych;

31. podkreśla konieczność inwestowania w inteligentne sieci, magazynowanie energii i korytarze wodorowe w celu ułatwienia tworzenia odpornego i konkurencyjnego systemu energetycznego; podkreśla, że działania te mają zasadnicze znaczenie dla ograniczenia zmienności cen energii, wzmocnienia konkurencyjności przemysłowej i zapewnienia przejścia Europy na zrównoważoną gospodarkę niskoemisyjną;

32. uważa, że należy dążyć do wspólnych przemysłowych zakupów energii oraz do dekarbonizacji przemysłu, aby zmniejszyć koszty energii i zwiększyć bezpieczeństwo dostaw, przy jednoczesnym zagwarantowaniu, że wynikające z tego środki nie będą miały nadmiernego wpływu na bezpieczeństwo energetyczne żadnego państwa członkowskiego; proponuje, aby postępy mierzyć za pomocą wskaźników produktu, takich jak liczba uczestniczących przedsiębiorstw, wielkość zakupów energii i udział energii ze źródeł odnawialnych we wspólnych umowach; uważa, że można by wykorzystać wskaźniki rezultatu, takie jak dodatkowa moc zainstalowana w produkcji energii elektrycznej (MW); uważa ponadto, że wskaźniki oddziaływania mogłyby obejmować zmiany średnich cen energii w wybranych gałęziach przemysłu, ograniczenie przerw w dostawach, wzrost zużycia czystej energii i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych (np. w tCO2e);

33. uważa, że UE powinna inwestować w talenty w sektorach strategicznych i krytycznych, aby zwiększyć długoterminową konkurencyjność dzięki kompetentnej sile roboczej, w tym przez wspieranie udziału w szkoleniach zawodowych, uczeniu się przez całe życie i rozwoju umiejętności; sugeruje, że postępy można mierzyć za pomocą wskaźników produktu, takich jak liczba ludzi przeszkolonych rocznie (ze szczególnym uwzględnieniem równowagi

płci i włączenia społecznego), liczba osób, które ukończyły studia wyższe w dziedzinie nauk ścisłych, technologii, inżynierii lub matematyki (STEM) lub uczestniczyły w kursach kształcenia i szkolenia zawodowego z zakresu STEM, wskaźnik uczestnictwa w programach uczenia się dorosłych i uczenia się przez całe życie oraz wskaźnik zadowolenia przedsiębiorstw partnerskich i partnerów społecznych; uważa, że wskaźniki rezultatu mogłyby obejmować zmiany we wskaźniku zatrudnienia, wskaźniku przechodzenia ze szkolenia lub zatrudnienia na czas określony do zatrudnienia na czas nieokreślony, wskaźniku zatrudnienia, wskaźniku wzrostu płac i wskaźniku zatrzymania w docelowych sektorach;

34. z zaniepokojeniem zauważa, że nadmierne obciążenia regulacyjne i administracyjne nadal osłabiają konkurencyjność unijnych przedsiębiorstw w porównaniu z innymi światowymi blokami gospodarczymi; podkreśla, że takie obciążenia powodują wzrost kosztów operacyjnych, zmniejszają wydajność sektorową i tworzą bariery wejścia na rynek dla nowych przedsiębiorstw, zniechęcając w ten sposób do konkurencji i innowacji; zauważa ponadto, że ten brak efektywności może również przełożyć się na wyższe ceny dla konsumentów;

35. uważa, że aby przyspieszyć zarówno transformację ekologiczną, jak i cyfrową, należy zwrócić szczególną uwagę na innowacyjne MŚP, dla których kluczowe znaczenie ma uproszczenie; podkreśla, że uproszczenie powinno koncentrować się na ograniczeniu zbędnej biurokracji i kosztów administracyjnych ponoszonych przez MŚP; podkreśla, że uproszczenia należy dokonać przy jednoczesnym zapewnieniu proporcjonalnych i skutecznych ram regulacyjnych gwarantujących pewność regulacyjną, a także odpowiednią ocenę skutków; sugeruje, że postępy w zmniejszaniu obciążeń administracyjnych można mierzyć za pośrednictwem takich wskaźników jak liczba projektów zatwierdzanych i liczba projektów zrealizowanych rocznie z udziałem MŚP, spadek odsetka odwołań lub sporów związanych z procedurami składania wniosków oraz skrócenie czasu potrzebnego na uzyskanie dostępu do finansowania UE – od złożenia wniosku do wypłaty środków;

36. wzywa Komisję do dalszych wzmożonych wysiłków na rzecz zmniejszenia obciążeń regulacyjnych oraz do dopilnowania, aby prawodawstwo UE było proporcjonalne, oparte na dowodach i miało wyraźną wartość dodaną dla obywatel i przedsiębiorstw; uważa, że obecne podejście „jedno więcej – jedno mniej” jest pod tym względem niewystarczające; w związku z tym wzywa do stosowania zasady „jedno więcej – dwa mniej”, zgodnie z którą wprowadzenie nowych kosztów w związku z obowiązkami regulacyjnymi jest kompensowane zmniejszeniem kosztów regulacyjnych wynikających z innych przepisów UE o co najmniej dwukrotność równoważnej kwoty, aby osiągnąć redukcję netto obciążeń regulacyjnych, a jednocześnie odrębnie traktować obciążenia dla przedsiębiorstw i administracji publicznej;

°

° °

37. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.